

HK-dir Realkompetanse vurdering

24. September 2024

Camilla.Alfsen@hkdir.no

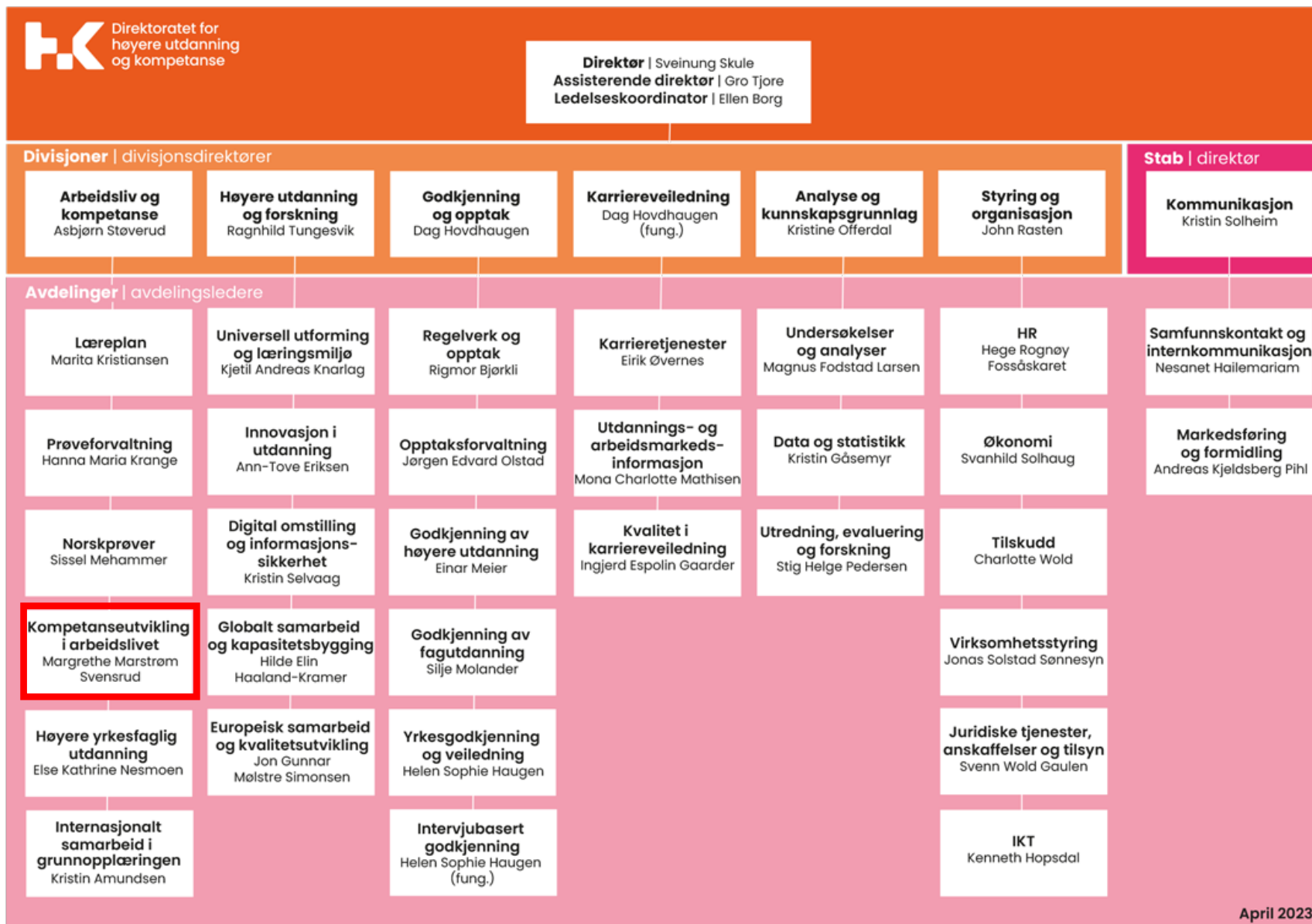
Trond.Fitje@hkdir.no

Innholdsfortegnelse

- Innledning og kort overblikk
- Kort om modulstrukturering
- Informasjon om_realkompetansevurdering
 - Rkv i FOV og VOV
 - Rkv, inntak, sluttvurdering
 - Rkv og Kombinansjonsløp; hva kan vi si om det
- Metodikk
 - Yrkesfag og Studieforberevende
- Kompetanseheving på området realkompetansevurdering

Organisasjonskart

Oversikt over forvaltningsansvar for realkompetansevurdering

**Forberedende
opplæring for voksne**
Nasjonale
læreplaner

Aktør: kommuner

**Videregående
opplæring for voksne**
Studiekompetanse
eller yrkesfag

Nasjonale
læreplaner

Aktør: Fylkeskommuner

**Høyere yrkesfaglig
utdanning**
Lokale
studieplaner

Aktør: Fagskoler

**Universitet
Høyskole**
Lokale
studieplaner

Master
Bachelor

Aktør: Hver enkelt høyskole
eller universitet

Nasjonale retningslinjer for realkompetansevurdering av voksne i videregående opplæring, Udir (2023)

«Å anerkjenne allerede tilegnet kompetanse gjennom realkompetansevurdering kan føre til en mer effektiv bruk av ressurser og tid i utdanningssystemet for den voksne og til en mer effektiv utnyttelse av ressursene i utdanningssystemet og samfunnet generelt.

Godkjent realkompetanse kan gi den voksne

- *dokumentasjon på godkjent kompetanse i fag, en dokumentasjon som er likeverdig med andre sluttvurderinger*
- *avkortet og tilpasset opplæringstilbud for å oppnå yrkes- eller studiekompetanse»*

Ansvars- og rollefordeling, rkv i grunnopplæringen:

- Veiledning, informasjons- og nettverksarbeid og kompetanseheving.

HK-dir

- Regelverk, læreplaner, statistikk

Udir

- Støtte skoleeier,
- Veilede om regelverket.
- Tilsyn og klagemyndighet.

Statsforvalter

Realkompetansevurdering er ikke et nytt fenomen

Stortinget ber regjeringen om å etablere et system som gir voksne rett til å dokumentere sin realkompetanse uten å måtte gå veien om tradisjonelle prøveordninger (Kompetansereformen, 1998)

St.melding Utdanningslinja, fokus på realkompetansevurdering som et viktig virkemiddel for sosial utjevning

Retten til vurdering av realkompetanse lovfestes (VGO)

RKV i HYU

RKV i UH

Realkompetanseprosjektet iverksettes med mål om å etablere et nasjonalt system for dokumentasjon og verdsetting av realkompetanse.

St.melding og *ingen stod igjen!* Tidlig innsats for livslang læring. Setter nok en gang voksnes deltakelse i grunnopplæringen på agendaen. Viste til en rekke utfordringer, blant annet lite systematikk i rkv.

1978

1997-
1998

1999-
2002

2000

2001

2003

2006
-
2007

2008
-
2009

Første gang det blir fremmet som et politisk mål (Voksenopplæringsloven, 1976)

Ny giv i nye meldinger

Meld. St. 16

(2015–2016)

Melding til Stortinget

Fra utenforskap til ny sjanse
Samordnet innsats for voksnes læring

Meld. St. 21

(2020–2021)

Melding til Stortinget

Fullføringsreformen
– med åpne dører til verden og fremtiden

Modulstrukturering

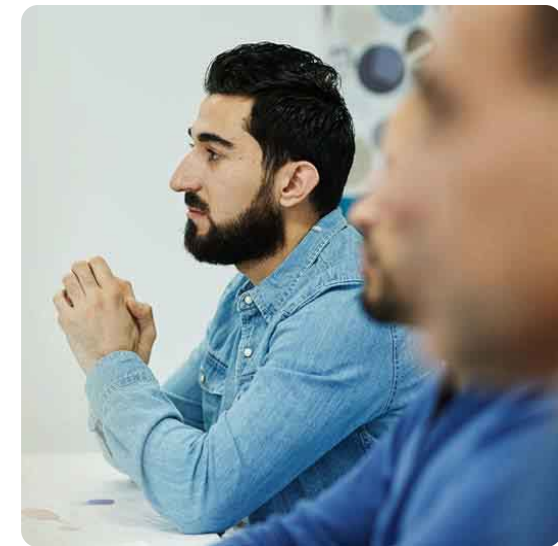
Modulstrukturering av FOV

- Læreplaner i fem fag og en grunnmodul
 - Norsk og norsk for språklige minoriteter
- Voksenperspektiv
 - Ingen fag- og trefordeling, ingen bestemt varighet på en modul, ingen bestemt varighet på opplæringsløpet
- Andrespråksperspektiv
 - Egen læreplan for andrespråksopplæring
 - Integret opplæring i fag og språk
- Vurdering
 - Modulvurdering – grunnlag for kompetansebevis
 - Eksamen etter modulstrukturerte læreplaner

Modulstrukturert opplæring som kombinasjonsløp

- Det skal være mulig å få opplæring i både moduler på grunnskolenivå (FOV) og videregående nivå samtidig
- Åpner for at opplæring for voksne kan bygges opp slik at den voksne får opplæring som er nødvendig for å nå studie eller yrkeskompetanse
- Kombinasjonsløp betyr at den voksne tas inn i videregående opplæring, og det forutsetter en samarbeidsavtale mellom fylkeskommunen og kommunen om opplæringen.

Modulstrukturerte læreplaner i 13 lærefag i videregående opplæring:

- **Bygg- og anlegg:** betongfaget, maler- og overflateteknikkfaget, renholdsoperatørfaget, rørleggerfaget og snekkerfaget
- **Helse- og oppvekst:** helsefagarbeider
- **Naturbruk:** fiske- og fangst
- **Restaurant- og matfag:** ernæringskokkfaget og kokkfaget
- **Salg, servise og reiseliv:** salgsfaget
- **Teknologi- og industrifag:** gjenvinningsfaget, logistikkfaget og produksjonsteknikkfaget

Oppbygging av læreplaner yrkesfaglig utdanningsprogram i ordinær opplæring

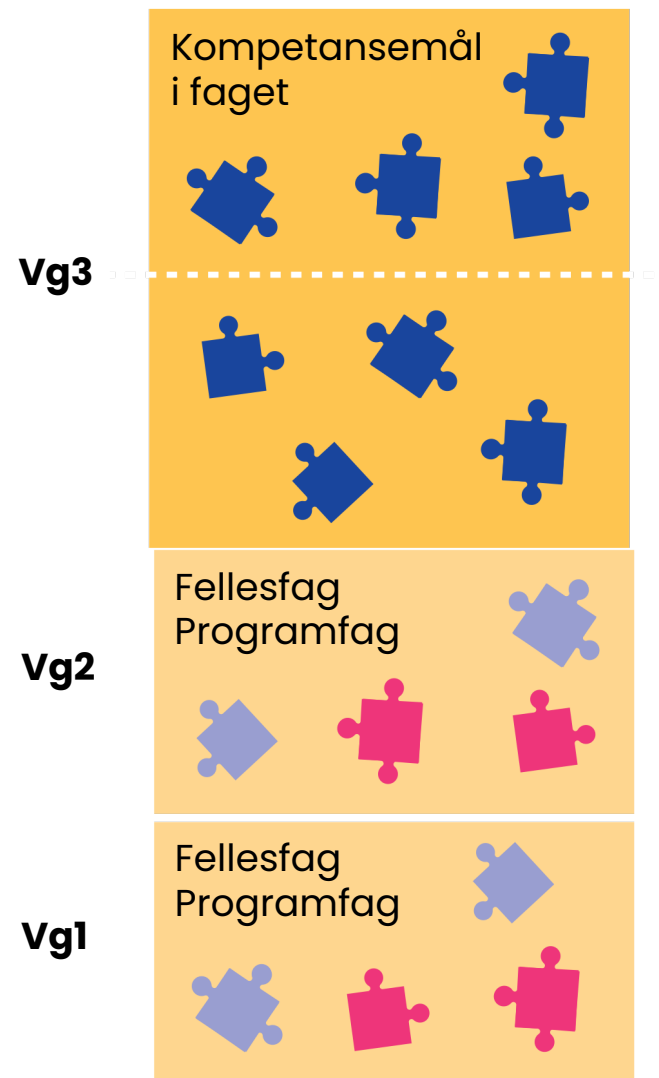
 Kompetansemål Vg3

 Fellesfag Vg1 og Vg2

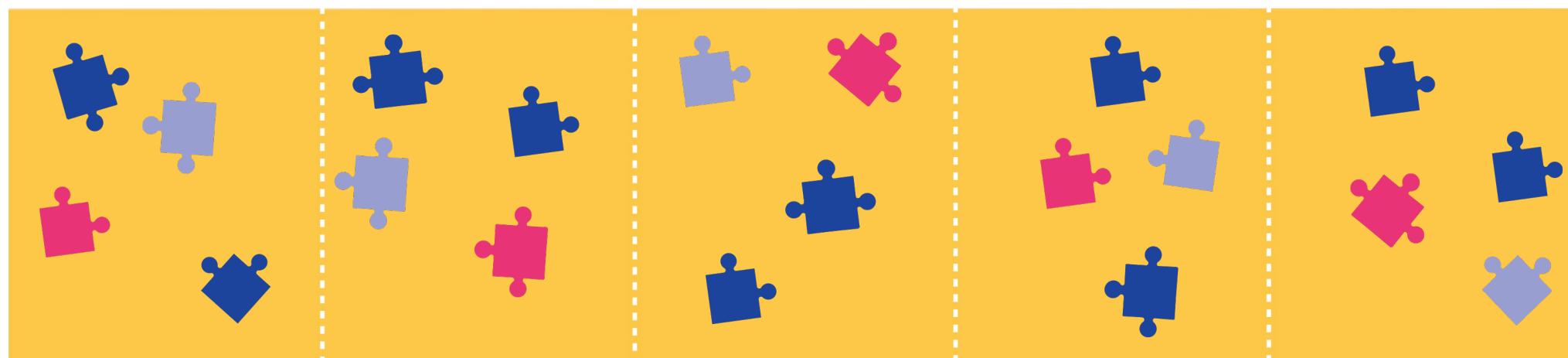
 Programfag Vg1 og Vg2

Fag- og svenneprøve

Fra høsten 2024: 13 lærefag vil ha modulstrukturerte læreplaner

modul

modul

modul

modul

modul

Kompetansemål Vg3

Fellesfag

Programfag

Kompetansebevis etter godkjent modul

Fag- og svenneprøve

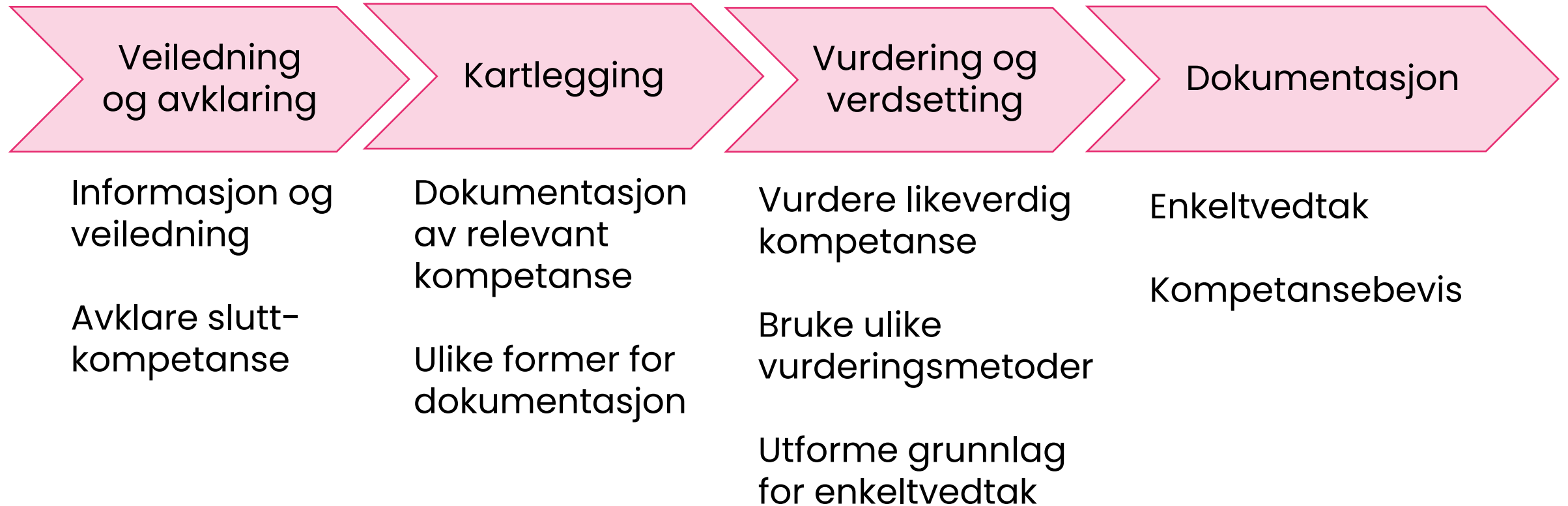
Realkompetanse vurdering

Hva, hvem og hvordan

Fasene i realkompetansevurdering

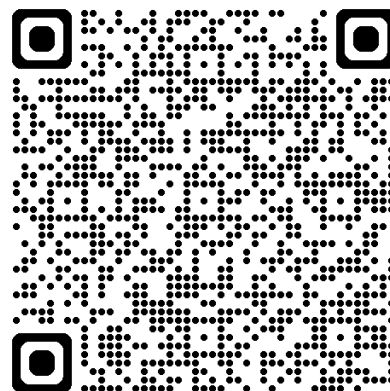

Top-down realkompetansevurdering

«Top-down-prinsipp»

Dersom den voksne ber om en vurdering av yrkeskompetanse, så skal realkompetansevurderingen gjennomføres med utgangspunkt i læreplanene for Vg3, og så på Vg2 og Vg1.

[Lytt til HK-dirs podcast om top-down realkompetansevurdering!](#)

Vurdering og verdsetting

- Vurdere likeverdighet med hensyn til innhold/bredde og nivå
- Helhetlig vurdering
- Innholds- og metodefrihet i faget
- Fagene i Vg2 og Vg1 bør ses i lys av den sluttkompetansen den voksne ønsker på Vg3

Vurderingsmetoder

- Yrkesprøving
 - Praktiske oppgaver
 - Observasjon
 - Samtale – aktiv lytting
- Samtale (fysiske møter og digitale møter)
 - Egenvurdering fra kandidaten
 - Vurdering av skriftlig dokumentasjon
 - Dialogbasert intervju/vurdering
 - Oppgaver som den voksne skal løse
- Kandidaten
 - Viktig å bli kjent med og uttrykke egen kompetanse
 - Dokumentere egen kompetanse
 - Beskrivelser, bilder og video av produkter, prosesser og arbeidssituasjoner

Realkompetansevurdering gjennomføres på norsk eller samisk.

Fra 1. januar 2020 kan realkompetansevurdering også skje på andre språk.

Realkompetansevurdering på annet språk enn norsk eller samisk

- 81 realkompetansevurderinger fullført
- 34 ved bruk av tolk på tyrkisk, tigrinja, arabisk eller russisk
- 46 på engelsk, tre av dem i yrkesfag
- 1 på et annet språk uten tolk, der en fagperson selv behersket det aktuelle språket
- 69 fikk godkjent hele eller deler av et fag

Bruk av tolk, kilder

Tolking i offentlig sektor:

<https://www.imdi.no/tolk>

Kurs i bruk av tolk:

<https://www.imdi.no/tolk/kurs-i-bruk-av-tolk/>

Tolkeregisteret:

<https://www.tolkeregisteret.no/>

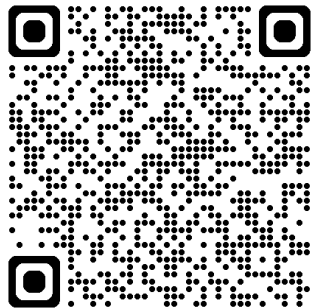

Lenker til ressurser

Realkompetansevurdering på annet språk enn norsk eller samisk.

Filmer om bruk av tolk:

[Ressurser for kompetanseutvikling innen realkompetansevurdering | HK-dir \(hkdir.no\)](https://www.hkdir.no/ressurser-for-kompetanseutvikling-innen-realkompetansevurdering)

Hva er godt nok?

- Må tilsvare «godkjent»; tilsvarener minst laveste bestått karakter:
 - Opplæring i skole; minst karakteren 2
 - Opplæring i bedrift; beståttkravet som gjelder til fag- og svenneprøven

Realkompetansevurdering

Oppdrag til HK-dir (2024-003): Utvikling av nasjonalt rammeverk for realkompetansevurdering

Mål: Kvalitetssikring og profesjonalisering av feltet

Del 1: Utvikling av et nasjonalt rammeverk for realkompetansevurdering for voksne i grunnopplæringen

Del 2: Ytterligere utredninger om dagens status, som på sikt kan inngå i et nasjonalt rammeverk, og/eller bidra til økt kvalitet og profesjonalisering.

Oppdraget og skal løses av HK-dir i samarbeid med Udir.

Rammeverket vil etterhvert utvides til å omfatte HYU og UH.

Hensikten med et nasjonalt rammeverk

Å synliggjøre et felles grunnlag for realkompetansevurdering i formell utdanning, som kan bidra til:

- økt profesjonalisering av fagpersoner
- mer enhetlig praksis på tvers av fylkeskommunene
- økt kvalitet på tilbudet til målgruppen
- mer kunnskap om tilbudet i tilgrensende etater
- økt tillit til ordningen

Rammeverket kan bestå av regelverk, retningslinjer, støtteressurser, tolkningsfellesskap, informasjonsmateriell og annet.

Kompetanseutvikling

HK-dirs tiltak innen kompetanseheving – eksisterende og pågående oppdrag

Kompetanseheving innen realkompetansevurdering

[Studium på OsloMet](#), 15 studiepoeng på mastergradsnivå

[Ressursside](#) på Hkdir.no

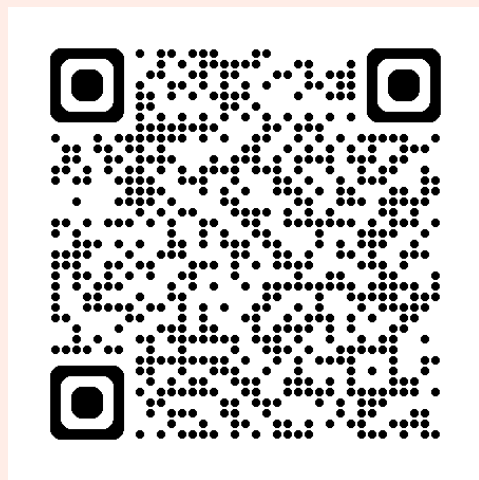

Nasjonalt nettverk for realkompetansevurdering, via Teams. Meld interesse til rkv@hkdir.no

Nasjonal nettverkskonferanse for videregående opplæring for voksne/realkompetansevurdering 2024

Våre nettsider – vår primære informasjonskanal

[Realkompetansevurdering | HK-dir \(hkdir.no\)](https://hkdir.no)

[Ressurser for kompetanseutvikling innen realkompetansevurdering | HK-dir \(hkdir.no\)](https://hkdir.no)

Støtteressurser

[Lenke](#)

[Forsiden](#) > [Voksenopplæring](#) > [Modulstrukturert oppla...](#)

Forberedende opplæring for voksne (FOV)

Fra 1. august 2024 ble forberedende opplæring for voksne (FOV) innført som en del av modulstrukturert opplæring. Her finner du informasjon om nye læreplaner og om støtteressurser som utvikles.

Viktig informasjon om FOV og integreringsloven

Læreplanene i norsk i FOV og læreplanen i norsk etter integreringsloven likestilles ikke juridisk for skoleåret 2024/2025. Opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter integreringsloven må derfor følge integreringslovens læreplaner.

[Les hele saken](#)

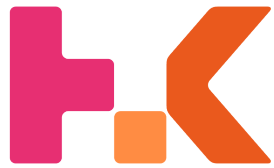
Relevante lenker mot ulike faggrupper

- Sluttbrukere

- [Realkompetansevurdering – Erfaringen din er viktig! | Utdanning.no](#)
- [Veien til Fagbrev \(utdanning.no\)](#)

Rådgivere/andre i fylkeskommunene

- [Opptakskrav og poeng - Samordna opptak](#)
- [Utenlandsk utdanning - universitet og høyskole - Samordna opptak](#)
- [Realkompetansevurdering | udir.no](#)

Direktoratet for
høyere utdanning
og kompetanse

Takk for
oppmerksomheten!

